

Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları – Bursa

KOBİ'lerin Sürdürülebilirliği ve Güçlendirilmesi için “A'dan Z'ye Türk Yargı Reformu”

23 Mart 2022

Oya Eroğlu; BÜİKAD Yönetim Kurulu Başkanı (konuşma deşifre metni)

Öncelikle çok teşekkür ediyorum. Hukukun üstünlüğünün ve ekonomik kalkınmanın konuşulduğu bugünde kadının iş gücüne katılımının konuşulmaması mümkün değil. Hatta ana konularından biri olmalı kadının iş gücüne katılımı. Zira sürdürülebilir ekonomik kalkınmanın ana yolu da kadının iş gücüne katılımından geçiyor. Toplumsal cinsiyet eşitliğinden geçiyor. İlk tanıma İstanbul Sözleşmesi'nde yapılmış Hakan Bey bu toplumsal cinsiyet eşitliğinin. Demişler ki hiçbir cinsiyet ayrımı olmaksızın tüm insanların hayatın her alanındaki alanından eşit hak ve fırsatlardan yararlanılması denilmiş. Biz hukukçular kelimelerle oynamayı severiz. Çok fazla sayılarla işimiz olmaz ama biraz sayılardan bahsetmek isterim.

İki bin yirmi raporuna göre toplumsal cinsiyet eşitliğinde Türkiye yüz elli üç ülke arasında yüz otuz beşinci olmuş. Türkiye'de yapılan araştırmalarda on beş yirmi yaş arasındaki kadınların yüzde kırkının ne eğitimde ne de işte olduğu gerçeği ortaya çıkıyor. Bugüne kadar Türkiye Cumhuriyeti tarihinde baktığınızda yaklaşık yüz senede Parlamentodaki kadın milletvekili sayısı şu andaki parlamento sayısını sandalyelerini doldurmuyor. Şimdi buraya gelirken şöyle biraz araştırdım. Çünkü sürekli değişiyor. İki tane kadın Vali var. Hakan Bey, işte Nevşehir'de ve Uşak'ta. sporculara baktım. Hadi iş hayatından uzaklaşayım biraz. Sporculara baktım. Altmış üç tane branş var Türkiye'de. Buğra başkanım ve bunların sadece yüzde otuz civarındaki kadın. Yüzde kırk otuz beş civarı kadın. Yani bir yerlerde bir sorun var demek ki.

En zor gelişen ve en ağır adımlarla gidilen şey ne? Toplumsal cinsiyet eşitliği. Yani bizim eşitlikten bahsedebilmemiz için toplumsal cinsiyet eşitliğinden yüz otuz beş sene var diyor Birleşmiş Milletler, Türkiye için. Dolayısıyla da tabii ki bu örnekler var, artıyor. Evet, kadın yönetici sayısı, kadın iş gücüne katılımı, tepe yöneticiliği, karar alma mekanizmalarındaki kadınlar. Ama bunlar o kadar ağır aksak ilerliyor ki işte dediğim gibi teknolojinin ya da zamanın bu kadar hızlı aktığı bir dünyada bu kadar ağır adımlarla gelişmesinin kabul edilmesi mümkün değil. diyoruz ki eşitiz biz nüfusta yani TÜİK'in verilerine göre eşitiz.

Peki neden şu anda yüzde yirmi beşlerde kadın girişimciliği işte yüzde üçlerde tepe yöneticiliği korkunç rakamlar. Yani nerede o yüzde elliden inmeye başladık biz. Madem bu hayat maratonuna yüzde elli elli olarak başlamışsak ne oldu da? Nerede bir kopukluk oldu da biz işte yüzde yirmilere, belki yöneticilikte yöneticiliğinde bahsediyorum. Yüzde üçlere indik. Belki de bunun üzerinde biraz kafa patlatmamız gerekiyor.

Ekonomi ve tabii ki kadının toplumsal ve sosyal hayattaki gücü, ağırlığı artar.

Aslında teknolojiyle birlikte işte en önüne gelen ticaretin, oyunun, her şeyin artmasıyla birlikte aslında kadınların önündeki sorunlar ya da işte cam, tavan, eşitsizlik, fırsat eşitsizliği aynı işe, aynı ücreti alamama gibi durumlar teknolojiyle birlikte, teknolojinin kadınlar tarafından doğru kullanılmasıyla birlikte aslında bir fırsata da dönebilir. Aslında alın terinin artık akıl terine dönüştüğü bir ortamda başlıyoruz yeni normalle birlikte. Dolayısıyla da kadınların e-ticarette ilgili eğitimleri, finansal okuryazarlıkları, ben bunları tek tek not aldım, izninizle okuyacağım.

Teknoloji eğitimleri, modern teknolojinin kullanımları, teknik yardımlar, mali destekler, kredi kolaylıkları, altyapı destekleri hizmet sunulacak piyasanın bilinmesi gibi bazı teknik konularda destek almaları şartıyla bu yeni normalle birlikte kadınların iş gücüne daha fazla katılacağını düşünüyorum. Ama maalesef şu da şu gerçeği de unutmamak lazım ki krizlerde gerek ekonomik, gerek işte bu salgın gibi krizlerde ilk feda edilen iş dünyasından bahsediyorum. İş gücünden bahsediyorum. İlk feda edilen hep kadınlar olmuş.

Ya da daha da ilginç kadına yüklenen anlam, kazandığı anlam feda edilmiş. İşte biz burada anlatıyoruz ya, kadın iş gücüne katılırsa ülke şöyle gelişecek, ekonomi böyle kalkınacak. A evet ama ilk krizde bu anlamlar unutulmuş. İlk krizde kadın işçilerden vazgeçilmiş. Ya da kadın ayrılmak zorunda kalmış. Çünkü gelir getirici aktivitesi azalmış. Ama gelir getirmeyen iş yükü artmış kadının.

Bütün bunlara istinaden biz Bursa İş Kadınları ve Yöneticileri Derneği olarak çok kısa ondan da eğer vaktim varsa bir iki dakikada bahsetmek isterim.

Evet, tek derdimiz, tasamız, kadının iş hayatında yer alması. Gerek girişimci olarak, gerek yönetici olarak, gerek de karar alma mekanizmalarında kadının hem nitelik olarak hem de nicelik olarak var olması. Çünkü Bu bir kadın sorunu değil. Sözümün başında da söylediğim gibi. Bu hepimizin sorunu. Bu bir toplumsal sorun. Bu bir ekonomik sorun. kadın iş gücünde ne kadar fazla yer alırsa ekonomik kalkınmanın da daha hızlı ve daha sürdürülebilir olacağı da bir gerçek.